

ชื่อพื้นเมือง

เคด

ชื่อวิทยาศาสตร์

Catunaregam tomentosa (Bl. Ex DC.) Tirveng.

ชื่อวงศ์

RUBIACEAE

ชื่ออื่น

หนามเคด เคล็ด เคล็ดท่ง กะแทง แท้ง ระเวียง หนามแท้ง

ลักษณะทั่วไป

ไม้ต้นขนาดเล็ก ผลัดใบ สูง 5-10 เมตร มีหนามแข็งเป็นคู่ๆ ยาว 2-5 เซนติเมตร กิ่งอ่อนและยอดอ่อนมีขนนุ่มสีน้ำตาล มีหูใบรูปสามเหลี่ยมที่โคนก้านใบ แต่ติดตรงข้ามกับคู่ใบ ลำต้นตั้งแต่ปลายตรงจนถึงคดงตามสภาพดินและนิเวศขณะนั้นๆ เปลือกนอกสีเทาจนถึงดำ แตกเป็นเกล็ด

ใบ ใบเดี่ยวรูปไข่กลับ ออกเป็นคู่ตรงข้ามกัน แต่ละคู่ตั้งฉากกันและกัน ขนาดใบ กว้าง 1.5-2.5 เซนติเมตร ยาว 3-4 เซนติเมตร โคนใบสอบเข้าจนถึงมนๆ ปลายใบมนกว้าง มีติ่งแหลมเล็กๆ มีขนนุ่มทั้งสองด้าน ท้องใบสีนวลขาว หลังใบเขียวเข้ม ก้านใบยาว 0.6-0.8 เซนติเมตร

ดอก ดอกเดี่ยว ออกตามปลายกิ่งแขนงทั่วไป บานเต็มที่กว้าง ขนาด 2-3 เซนติเมตร กลีบรองกลีบดอกรูปถ้วย ขอบหยักชัดเจน 7-9 หยัก กลีบดอกส่วนโคนรวมกันเป็นหลอด ปลายกลีบดอกแยกกันเป็นอิสระ 9 กลีบ โคนกลีบห่อลงคล้ายก้านแล้วบิดโค้งลงจนถึงปลายกลีบบานผายออก ปลายกลีบแหลม กลีบ

ผล ผลสดรูปกลม หรือรี ขนาด 4.5-5.5 เซนติเมตร มีขนนุ่มสีน้ำตาลคลุมหนาแน่นทั้งผล ปลายผลมีกลีบดอกแปรเปลี่ยนเป็นจุกปลายผล ผลแก่สีน้ำตาลเข้มมากขึ้น เมล็ดเดี่ยวขนาดใหญ่

การขยายพันธุ์

นิยมเพาะกล้าไม้จากเมล็ด

การกระจายพันธุ์

พบขึ้นตามป่าเบญจพรรณแล้ง ป่าเต็งรัง ทางภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ส่วนภาคใต้พบตามชายป่าเบญจพรรณแล้ง โดยเฉพาะที่เป็ดโล่ง หรือทุ่งหญ้าที่ระดับความสูงถึง 500 เมตร